

СУБКЛИНИЧКА ХИПОТИРЕОЗА: Lp(a) КАО ИНДИКАЦИЈА ЗА ТЕРАПИЈУ

М. Жарковић, Ј. Ђирић, З. Пенезић, А. Покрајац,
М. Дрезгић, Б. Трбојевић

Субклинички хипотиреоидизам се дефинише као повишена концентрација тиреостимулишућег хормона (TSH) уз нормалне вредности тироидних хормона у асимптоматске или олигосимптоматске особе¹. Неки аутори сматрају да се и пренаглашен одговор TSH током TRH теста може класификовати као субклиничка хипотиреоза².

Поремећај липида је добро позната последица хипотиреозе. Преко 90% оболелих од хипотиреозе имају хиперлипемiju³. У субклиничкој хипотиреози нађено је благо повећање укупног и LDL холестерола и њихова редукција по увођењу терапије тироксином^{4,5}. Стога је циљ овог истраживања био да проучи концентрације холестерола, HDL, LDL холестерола, APO(A1) И Lp(a) у оболелих од субклиничког хипотиреоидизма, као и њихове односе са концентрацијом тироидних хормона у крви.

МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДЕ

У студију је укључено 38 испитаника код којих је постављена дијагноза субклиничке хипотиреоза на основу нормалних вредности тироксина и повишених вредности TSH (средња вредност±SE; старост 59.1±1.2 године; T₄ 88.1±3.9 nmol/L; TSH 11.4±0.72 mU/L). Тироидни хормони одређени су применом радиоимуноесеја (ИНЕП, Земун). Вредности су израђене као средња вредност±SE, а за анализу корелације коришћена је Pearson-ова корелација.

РЕЗУЛТАТИ

Средња вредност укупног холестерола била је 8. 2 ± 0. 3 mmol/l, LDL 6. 2 ± 0. 3 mmol/l, HDL 2. 0 ± 0. 1 mmol/l, APO(A1) 2. 1 ± 0. 1 mg/L и Lp(a) 126. 6 ± 12. 1 mg/L. Укупни холестерол, HDL, LDL холестерол и APO(A1) нису били у значајној корелацији ни са T₄ нити са TSH. Lp(a) није био у корелацији са укупним тироксином, али је значајно корелирао са концентрацијом TSH ($p < 0.001$, $r = 0.616$).

ДИСКУСИЈА

Ово истраживање је показало да постоји значајна корелација између концентрација TSH и Lp(a) у оболелих од субклиничке хипотиреозе. Веза између концентрације других липопротеина и концентрације тироидних хормона није нађена.

Ранија истраживања су показала да у субклиничкој хипотиреози постоји повећање концентрације липида и да се липидни статус може побољшати супституцијом тироксином^{4,5}. У субклиничкој хипотиреози супституциона терапија доводи и до редукције Lp(a) за око 23%⁶. Наше истраживање као и наведени подаци потврђују узрочно-последичну везу између субклиничке хипотиреозе.

На основу добијених података, као и значајне улоге Lp(a) патогенези атеросклерозе, може да се закључи да треба применити супституциону терапију левотироксином и у субклиничкој хипотиреози.

ЛИТЕРАТУРА

1. Evered, D. C., Ormston, B. J., Smith, P. A., et al.: Grades of hypothyroidism. *Br. Med. J.* 1973; 1:657.
2. Haggerty, J. J. Jr., Garbutt, J. C., Evans, D. L., et al.: Subclinical hypothyroidism: a review of neuropsychiatric aspects. *Int. J. Psychiatry. Med.* 1990; 20:193.
3. O'Brien, T., Dinneen, S. F., O'Brien, P. C., et al.: Hyperlipidemia in patients with primary and secondary hypothyroidism. *Mayo Clin. Proc.* 1993; 68:860.
4. Tanis, B. C., Westerndorp, R. G. J., Smelt, H. M.: Effect of thyroid substitution on hypercholesterolaemia in patients with subclinical hyperthyroidism: A reanalysis of intervention studies. *Clin. Endocrinol.* 1996; 44:643.
5. Danese M. D., Ladenson P. W., Meinhert L., Powe N. R.: Effect of thyroxine therapy on serum lipoproteins in patients with mild thyroid failure: A quantitative review of the literature. *J. Clin. Endocrinol. Metab.* 2000; 85:2993.
6. Yildirimkaya, M., Ozata, M., Yilmaz, K., et al.: Lipoprotein (a) concentration in subclinical hypothyroidism before and after levo-thyroxine therapy. *Endocr. J.* 1996; 43:731.